

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.268, Fax 210-72.72.210, e-mail: eat.ee@yahoo.com

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Αθήνα, 15^η Νοεμβρίου 2021

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

Τελέστηκαν, σήμερα Δευτέρα 15^η Νοεμβρίου 2021, τα εγκαίνια της Εκθέσεως «**Εικόνων Τέχνη 2021**», στην οποία εκτίθενται έργα σύγχρονων καλλιτεχνών, αναφορικά με τους Αγίους Νεομάρτυρες και την Επανάσταση του 1821. Τα εγκαίνια τελέστηκαν στις 19:00, στο Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, στο οποίο στεγάζεται η Έκθεση, επί της οδού Βασιλείου του Μεγάλου 15, στην περιοχή Ρουφ των Αθηνών. Τηρήθηκαν όλα τα μέτρα προφυλάξεως κατά του κορονοϊού.

Μετά τον αγιασμό, τον οποίο τέλεσε ο επί εικοσαετία Γραμματεύς της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πολυανής και Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίος, ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Θωμάς Συνοδινός, Πρόεδρος της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών, ανέφερε τα εξής:

« Για μία ακόμη φορά ανοίγει τις πύλες της η Έκθεση εικαστικών τεχνών υπό τον τίτλο ΕΙΚΟΝΩΝ ΤΕΧΝΗ. Φέτος η Έκθεση συμπίπτει με τη συμπλήρωση διακοσίων ετών από την έναρξη της Ελληνικής Επαναστάσεως του 1821. Εντάσσεται, λοιπόν, στο πλαίσιο των Συνοδικών και Περιφερειακών εκδηλώσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος για τη μεγάλη αυτή επέτειο.

Η Έκθεση αυτή είναι αφιερωμένη στους Νεομάρτυρες της Πίστεως και στους Αγωνιστές της Ελευθερίας. Άνθη εαρινά εν καιρώ χειμῶνος αποκαλεί τους Νεομάρτυρες ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης στο Νέον μαρτυρολόγιον. Αγωνίσθησαν σε δυσχέιμερους καιρούς για να μην τουρκέψει το Γένος μας, για να μην χάσουμε τη ψυχή μας και την ταυτότητά μας.

Οι συμμετέχοντες είναι αγιογράφοι, ζωγράφοι και γλύπτες που επελέγησαν με αυστηρά κριτήρια από τα μέλη της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής επί της Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών, της οποίας έχω την

τιμή να προεδρεύω. Ευχαριστώ τους δημιουργούς για την ανταπόκρισή τους και τους συγχαίρω.

Ευχαριστώ εκ μέρους της Επιτροπής μας τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο για την υποστήριξή του. Τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Ωρεών κ. Φιλόθεο, Αρχιγραμματέα της Ιεράς Συνόδου για τη συμπαράστασή του. Ευχαριστώ τον πρώην Γραμματέα της Επιτροπής μας και νυν Σεβ. Μητροπολίτη Πολυανής και Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίο για την προσπάθεια που κατέβαλε. Η συμβολή του είναι πολύτιμη. Ευχαριστώ και τα μέλη της Επιτροπής μας, τα οποία είναι καταξιωμένοι καλλιτέχνες και επιστήμονες. Έχουμε μία αρμονική και παραγωγική συνεργασία.

Ευχαριστώ επίσης τον νέο Γραμματέα της Επιτροπής μας Πανοσ. Αρχιμανδρίτη Αθηναγόρα Σουπουρτζή, τον επιμελητή της Εκθέσεως, κ. Ευάγγελο Παππά, εικαστικό καλλιτέχνη και συγγραφέα, καθώς και τον συνεργάτη του Συνοδικού γραφείου κ. Δημήτριο Ράπτη.

Ευχαριστώ, τέλος, τον Πανοσ. Αρχιμανδρίτη Θεολόγο Αλεξανδράκη, Διευθυντή του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, για τη φιλοξενία και τη βοήθειά του. Εύχομαι καλή επιτυχία στην Έκθεσή μας και με τη βοήθεια του Θεού να διοργανώσουμε στο μέλλον μία νέα Έκθεση, με διαφορετική όμως θεματολογία.»

Στη συνέχεια, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ωρεών κ. Φιλόθεος, Αρχιγραμματέας της Ιεράς Συνόδου, ανέγνωσε τον κάτωθι χαιρετισμό του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου, ο οποίος λόγω εκτάκτου υποχρεώσεως δεν μπόρεσε να παρευρεθεί:

« Η έκθεση ΕΙΚΟΝΩΝ ΤΕΧΝΗ, την οποία εγκαινιάζουμε σήμερα αποτελεί μία από τις σημαντικότερες εκδηλώσεις, με τις οποίες η Εκκλησία της Ελλάδος τιμά την επέτειο των 200 ετών από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασεως. Η έκθεση είναι αφιερωμένη στους Νεομάρτυρες και σε άλλες ηρωικές μορφές που αγωνίσθηκαν για την Πίστη και την Πατρίδα.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία αξιοποιεί την τέχνη. Άγιοι της Εκκλησίας μας διέπρεψαν ως αγιογράφοι όπως ο Άγιος Λουκάς ο Ευαγγελιστής. Όλη η Ελλάδα είναι ένα μουσείο Ορθόδοξης τέχνης στον τομέα της Χριστιανικής Αρχαιολογίας, της ναοδομίας και της εικονογραφίας. Η Ορθόδοξη εικονογραφία εκτιμάται διεθνώς και αποτελεί αντικείμενο μεγάλων εκθέσεων σε Μουσεία της Ευρώπης και των ΗΠΑ. Έχουμε καθήκον όλοι να βοηθήσουμε στην καλλιέργεια των τεχνών στον χώρο της Ορθοδοξίας και

ακόμη περισσότερο έχουμε καθήκον να φέρουμε τη νέα γενιά σε μία καλύτερη γνωριμία με την Παράδοση της Εκκλησίας μας στον χώρο της Τέχνης.

Οι Νεομάρτυρες, που βρίσκονται στο επίκεντρο της εκθέσεως, ήσαν εκείνοι οι Χριστιανοί, άνδρες και γυναίκες, κληρικοί και λαϊκοί, οι οποίοι παρά την πίεση και τα βασανιστήρια άντεξαν και δεν λύγισαν. Κράτησαν μέσα στην ψυχή τους τον Χριστό και δεν αλλαξοπίστησαν. Προτίμησαν τον έντιμο θάνατο παρά να προδώσουν την πίστη τους. Τους οφείλουμε πολλά. Χωρίς το παράδειγμά τους πολλοί πρόγονοί μας θα είχαν εξισλαμισθεί και είναι αμφίβολο αν θα είχαν μείνει αρκετοί Χριστιανοί και Έλληνες για να ξεκινήσουν την Επανάσταση.

Πίσω από κάθε Νεομάρτυρα υπήρχε και ένας πνευματικός που του έδινε τη ηθική στήριξη. Οι κληρικοί αυτοί, οι οποίοι τόνωσαν το φρόνημα των προσερχομένων στο μαρτύριο, ονομάσθηκαν "αλείπται". Όπως στην αρχαιότητα ο παλαιστής είχε έναν προπονητή που του έβαζε λάδι στο σώμα για να αποφεύγει τις λαβές του αντιπάλου, έτσι και οι γενναίοι αυτοί Χριστιανοί είχαν τον πνευματικό τους, ο οποίος τους ενθάρρυνε να μην αλλαξοπιστήσουν μπροστά στον καδή, τον Οθωμανό ιεροδικαστή.

Η θεματογραφία της εκθέσεως είναι πλουσία. Θα δούμε και άλλες παραστάσεις σχετικές με την Τουρκοκρατία και το 1821, πέραν των Νεομαρτύρων. Συγκινούμαι, διότι βλέπω ότι οι καλλιτέχνες που επαξίως συμμετέχουν εμπνεύσθηκαν από την Ορθόδοξη Πίστη και τον αγνό πατριωτισμό των ανθρώπων που μας ελευθέρωσαν, καθώς και εκείνων, οι οποίοι προετοίμασαν την Επανάσταση.

Το 1821 δεν ήλθε έτσι ξαφνικά. Ήλθε ως συνέχεια των δεκάδων εξεγέρσεων των υποδούλων Ελλήνων από την Άλωση της Πόλης μέχρι τις παραμονές της Επανάστασεως. Είναι το αποτέλεσμα του εκπαιδευτικού έργου των Ορθοδόξων κληρικών και μοναχών, της αντιστάσεως των κλεφταρματολών, της διδασκαλίας του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, της θυσίας των Νεομαρτύρων, των ενθουσιαστικών μηνυμάτων του Ρήγα Βελεστινλή. Ήταν μία Επανάσταση με στόχο την εθνική και θρησκευτική ελευθερία. Ήταν ένας πανελλήνιος ξεσηκωμός, ο οποίος δεν αντέγραψε άλλες επαναστάσεις, αλλά προσέλαβε επιλεκτικά ορισμένα χρήσιμα στοιχεία από τις ιδέες που είχαν αναπτυχθεί στην Ευρώπη.

Συγχαίρω τους αγιογράφους και ζωγράφους, οι οποίοι επελέγησαν να συμμετάσχουν στην έκθεση αυτή. Συγχαίρω και τη Ειδική Συνοδική Επιτροπή της Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών, η οποία εργάσθηκε αόκνως για την επιτυχή διεξαγωγή της εκθέσεως υπό την προεδρία του Αιδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Θωμά Συνοδινού. Χαίρομαι διότι η έκθεση φιλοξενείται στο Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, το οποίο πραγματοποιεί σπουδαίο έργο υπό τη διεύθυνση του Πανοσ. Αρχιμανδρίτου Θεολόγου Αλεξανδράκη.

Οι δράσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος συνεχίζονται με τη βοήθεια του Θεού για να τιμήσουμε εκείνους που αγωνίσθηκαν για του Χριστού την Πίστη την Αγία και της Πατρίδος την Ελευθερία. Κλίνουμε ευλαβώς το γόνυ ενώπιον της σεπτής μνήμης των Νεομαρτύρων και των Εθνομαρτύρων και ευχόμαστε η θυσία τους να γίνει γνωστή σε περισσότερους Έλληνες και ξένους μέσω αυτής της ωραίας εκθέσεως.

Εύχομαι στους συμμετέχοντες να έχουν υγεία και δημιουργικότητα. Καλή επιτυχία!»

Μετά την ανάγνωση του μηνύματος του Μακαριωτάτου, ο Θεοφιλέστατος Αρχιεπίσκοπος τόνισε ότι η Εκκλησία της Ελλάδος μέσα από τις 261 εκδηλώσεις οι οποίες διοργανώνονται καθόλη τη διάρκεια του έτους από τις Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας μας με αφορμή την επέτειο της Ελληνικής Επανάστασης, πρωτοπορεί στην προβολή της σημαντικής αυτής επετείου και διαβίβασε προς όλους την πατρική ευλογία του Αρχιεπισκόπου κ. Ιερωνύμου ο οποίος, όπως τόνισε, εμπνεύστηκε και υποστήριξε τις Εκδηλώσεις.

Κατόπιν, οι Αρχιερείς, τα μέλη της Επιτροπής καθώς και το πλήθος των επισκεπτών, εισήλθαν κατά ολιγομελής ομάδες στον χώρο της Εκθέσεως, όπου ακολούθησε σύντομη ξενάγηση από τον Επιμελητή της Εκθέσεως, κ. Ευάγγελο Παππά.

Στα εγκαίνια παρέστησαν τα μέλη της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών, όπως ο κ. Νικόλαος Γκιολές, Καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., ο κ. Σταύρος Μιχαλαριάς, συντηρητής έργων τέχνης διεθνούς κύρους, ο κ. Ιωάννης Ανδραβιδιώτης, ξυλογλύπτης και ο κ. Μιχαήλ Αγγελάκης, Αγιογράφος. Επίσης, έδωσαν το παρόν η Καθηγήτρια της Σχολής Καλών Τεχνών κ. Ουρανία Αναστασιάδου, η Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. κ. Ελίνα Μουσταϊρα, η Διευθύντρια του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου κ. Αικατερίνη Δελλαπόρτα, η Αρχαιολόγος και Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου κ. Ελένη Μανωλέσσου, οι καλλιτέχνες δημιουργοί των εκθεμάτων και πλήθος κόσμου.

Η Έκθεση θα διαρκέσει έως και την **Κυριακή 5 Δεκεμβρίου 2021** και λειτουργεί *Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή: 10:00 – 13:30*, ενώ *Κυριακή* από τις 11:30 έως τις 13:30 θα πραγματοποιείται ξενάγηση σε ομάδες επισκεπτών και σε μαθητές σχολείων από τον Επιμελητή της Εκθέσεως κ. Ευάγγελο Παππά και από τον κ. Κωνσταντίνο Χολέβα, Πολιτικό Επιστήμονα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος για το 1821 μπορείτε να επισκέπτεστε τον [διαδικτυακό ιστότοπο www.ekklisia1821.gr](http://www.ekklisia1821.gr), που ειδικώς δημιουργήθηκε

για το σύνολο των επετειακών δράσεων του έτους αυτού, καθώς και τους αντίστοιχους λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης: [Facebook](#), [Twitter](#), [Instagram](#), [Youtube](#) (@ekklisia1821).

Εκ της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος